

Deze publicatie werd mede mogelijk gemaakt door de Provincie Noord-Brabant en de gemeente Tilburg.

oplage – 500
 papier – Montana, 115 g/m²
 ontwerp – Kees Sijp en Vera Bekema
 / Evelyne Montens pag. II, VIII (detail *Albinozoo*)
 fotografie – Pieter Cox pag. IV, V, VI, VII
 tekst – Maurits Ippel
 / werkperiode: december 2009 – februari 2010

Colofon
 Evelyne Montens

verlijft te documenteren in een publicatie.
 aan te vragen subsidies streeft de stichting ernaar het jonge kunstenaarschapelijk uit te nodigen. Op basis van Leo XIII is om professionele kunstenaars met een relatief gastatelier mogelijk maken. De doelstelling van stichting netwerk en wervert de subsidies die het verlijft in het waarvan de leden wonen en werken in hetzelfde gebouw. Het gastatelier wordt beheerd door een stichting vorm te geven.
 Men krijgt de volledige vrijheid om de inhoud daarvan presentatie van een weekend waarin de kunstenaar/ werkperiode wordt afgesloten met een publieke

ding van de eigen ontwikkeling.
 aan te gaan, hetgeen kan leiden tot verdieping of project vormen vinding op een onderzocht aspect of project kwaliteit van de werkpak en de culturele omgeving. mstanden. Juist die geconcentreerde periode, de fysieke richden werken en wonen binnen een periode van drie kunstenaar en/of vormgevers kunnen hier als artists-in-

voor hedenbaggage kunst en onderzoek.
 atland van De Pont en het Textielmuseum, bieden centra nars/vormgevers. Het atelier bevindt zich op korte grootte van twee kassakalen, in het gebouw bevinden in Tilburg. Het is een monumentale, lichte ruimte ter maling schoolgebouw uit 1988 aan de Leo XIII straat 90

LEO XIII / gastatelier

VI

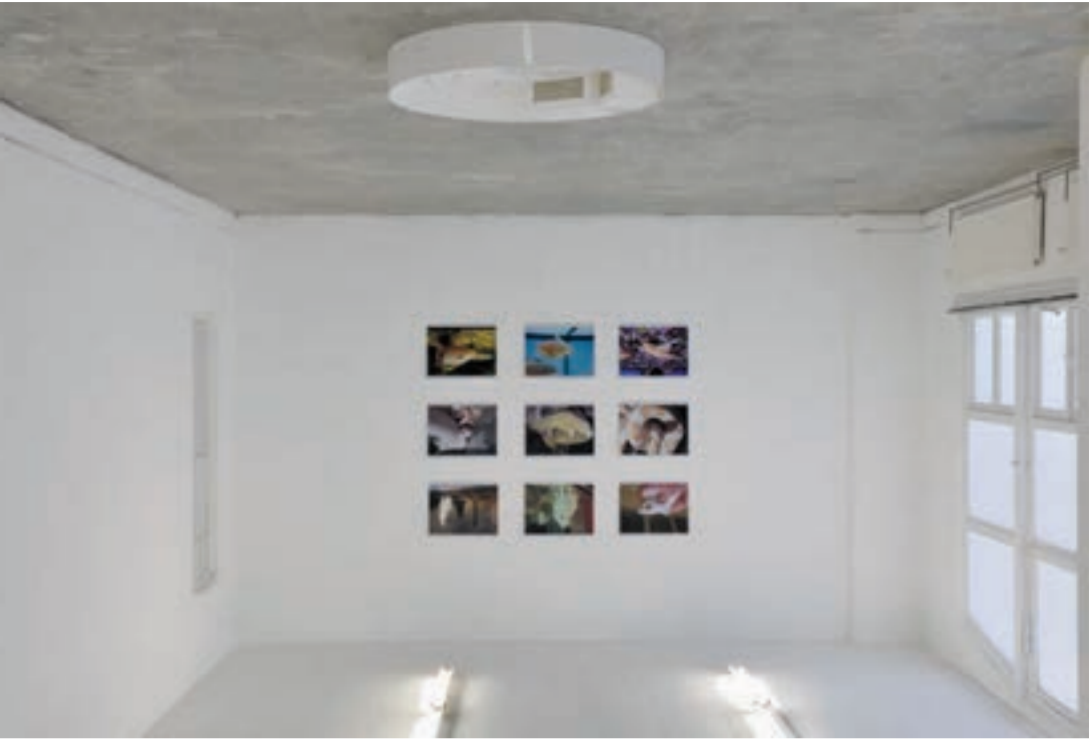
VII

ALBINOZOO

EVELYNE MONTENS

LEO XIII / gastatelier – Tilburg
 Evelyne Montens / werkperiode: december 2009 – februari 2010

VIII

IX

X

XI

XII

XIII

door Maurits Ippel

ALBINOZOO

De jonge kunstenaar zoals Evelyne Montens, is zoekende naar thematiek, naar identiteit, naar vorm. Zoekend, vragen stellend. Hoe maak je iets dat recht doet aan de diversiteit? Als speelveld de heterogene wereld, gevuld met waarde voor degene die dat wil zien en los kan staan van de beperkende en bovendien arbitraire waarden van een breed gedragen, bijna homogeen wereldbeeld. Het schijnt de uitzondering te zijn die de regel bevestigt, maar in hoeverre heeft de uitzondering de potentie de regel te bevragen, in perspectief te plaatsen? De uitzondering is belangrijk, niet per se om de regel te verwerpen, maar meer om de twijfelachtigheid van de conventie te laten zien. Het detail is niet ondergeschikt aan het panorama. Degene die goed zoekt zal zien dat het panorama uit slechts details bestaat. De grote lijn is artificieel. Iedere zandkorrel is uniek in kleur en vorm. De enige regel die te stellen zou kunnen zijn is dat het ene altijd anders zal zijn dan al het andere. Door grote lijnen uit te zetten wordt de onwaarschijnlijke hoeveelheid te behappen, maar dit brengt ons niet dichterbij de waarheid. De kunstenaar zou zich niet met gemiddelden bezig moeten houden, deze missen de kracht en de noodzakelijke scherpte, bovendien is het de vraag of een gemiddelde wel bestaat.

Het onderzoek bevindt zich juist op het niveau van het detail, op het niveau van de individuele perceptie. Het stigma bevragend. De zoektocht gaat over het diepte-interview in plaats van het marktonderzoek. In het marktonderzoek wordt het individu gereduceerd tot deel van een staafdiagram, verscheidenheid wordt uitgevlakt. Iets wat recht doet aan de algemene deler, maar totaal niet aan de gelaagdheid en diversiteit. Door de diepte in te gaan, door door te vragen, wordt iets zichtbaar dat zich slechts aan het oplettende en bovenal geïnteresseerde oog en oor openbaart. Toch is het afwijkende, dat wat de grote lijnen niet laten zien, vaak iets dat een soort angst oproept, een weerzin. Velen lijken een diep gewortelde xenofobie te hebben. Deze wordt versterkt door het stramen van een op succes gebaseerde maatschappij. Mensen zonder benen zijn eng. Zoals 'de wilde' in *Brave New World* wordt getergd vanwege zijn afwijkende voorkomen; maar juist hij laat de benauwende en perverse werking van die maatschappij inzien. 'De wilde' is het meest mens. Een andere benadering zou zijn om de schoonheid en de flexibiliteit van een afwijkend mens of, in dit geval het albinodier, te waarderen. Aldous Huxley geeft in zijn boek *Brave New World* de wilde als ijkpunt, Evelyne Montens laat ons, door ze uit de schaduw te halen, de intrinsieke schoonheid van de zeldzame en kwetsbare witte schepsels zien. Het vieren van dat wat anders is en het proberen te beschermen.

Een ideaal dat misschien nooit iets maatschappelijk breeds zal worden, maar dat is ook niet noodzakelijk. De afwijking omarmen in plaats van afstoten. Individuele idealen in een steeds algemener wordend wereldbeeld. Juist hierom is het interessant om de verholde facetten van onze omgeving uit te lichten. Minderheden bevinden zich niet zeldzaam in de verdrukking, beekjes rechtgetrokken, 'misvormden' verjaagd. Wanneer een detail in de verdrukking komt dient het gecultiveerd te worden, gekoesterd, want zoals dat detail is er geen ander.

Zoals de compositie de schilder eigen is, is de thematische uitsnede individueel en resultaat van een extensief vooronderzoek. Het fenomeen nader bekeken en beschreven. De kunstenaar ervaart de schoonheid en de speciale waarde van het detail. Deze ervaring dient verwerkt te worden naar iets dat niet puur individueel genot is. Door het fenomeen uit te vergroten wordt de toekijker geprikkeld mee te gaan in deze ervaring. In die zin is de zoektocht persoonlijk, maar kan het resultaat, de vertaling in werk boven het persoonlijke heen stijgen, de schoonheid delen, de regel in perspectief plaatsen.

